

**Ana Donțu**

# Vargava

**NEMIRA**

## Cuprins

|                               |     |
|-------------------------------|-----|
| Păpușa Charlie.....           | 5   |
| Un anotimp pentru Carla ..... | 31  |
| Sora de sub pat .....         | 47  |
| Călăii .....                  | 67  |
| Până dimineața .....          | 89  |
| Umbra .....                   | 109 |
| John Malkovich.....           | 119 |
| Jocul .....                   | 125 |

Unchiului meu îi plăceau balenele, dansurile populare grecești, muzica irlandeză, vinurile seci și istoriile fantasy. Îi plăcea să fotografieze câte un lucru special din fiecare loc nou vizitat; acesta putea fi un hotel, o cafenea, o stradă, o cerșetoare adolescentă cu părul încâlcit, un fel de mâncare, un ghiveci cu flori căzut pe asfalt. Îi plăceau stridiile Bélon, la cuptor sau crude, cu lămâie și sare; uneori, când se întorcea dintr-o călătorie, zdrăngănea de dimineată cratițele, până mă trezeam și veneam în bucătărie; atunci, îl vedeam curățându-le cu peria în chiuvetă, apoi le apăsa cu palma pe tocător și le desfăcea valvele cu un cuțit, tăia o lămâie în jumătate și o storcea deasupra scoicii, îi presăra sare și mi-o întindea mulțumit. Aspectul lor gelatinos și izul de baltă îmi făceau greață, dar o mâncam așa. Nu prea făceam mofturi cu el.

De altfel, stridiile și algele erau singurele produse de mare care îi plăceau. Unchiul avea foarte clar delimitate chestiile care

îi plac și cele pe care le detestă. Pentru el, existau doar astea două categorii. Lucrurile de care nu îi păsa erau foarte puține – de exemplu, fotbalul și eclipsele. Restul se încadra fie în lucrurile plăcute, fie în cele detestabile. Categoria în care mă încadram eu îmi era neclară.

Unchiul avea diverse nume de care habar n-avea, le știam numai eu, fiecare cu subînțelesul lui. Preferatul meu era Ihti, de la Ihtiandru; nu era cel mai inspirat, dar era printre primele inventate, care mie îmi dădea o satisfacție aparte, pentru că unchiu-miu nu suporta peștele. În lista cu lucruri detestabile, peștele era printre primele. Aspectul solzos, mirosul, gura care se cascadează după apă, zbaterea agonică, ochii fără pleoape erau o priveliște înfiorătoare pentru el.

Ihti e fratele tatei. Tata mi-a povestit că unchiu', pe care în realitate îl cheamă Alex, suferea de o boală mai rară de când era mic. Avea oasele extrem de casabile. Era suficient să se împiedice și să cadă sau să se lovească din neatenție cu piciorul de dulap, ca să-și frângă osul. A avut o copilărie cumplită, petrecută toată în ghips. Bunicii îl îndopau cu pește, ca fosforul și calciul din el să îi întărească oasele. Chestia asta i-a provocat nu numai dezgust, dar și o groază irațională, pe care o avea față de orice detaliu care îi putea aminti de aceste ființe.

Pentru lecțiile de artă plastică, atunci când aveam ca temă pentru acasă un mozaic, alcătuieam compoziții cu sâmburi de pepene sau solzi de brad, dispuse frumos în silueta unui biban sau a unei plăci. Chiar și un mozaic era capabil să-i producă repulsie. Ihti mereu îmi verifica temele când era acasă.



Părinții mă lăsau de multe ori în grija lui, căci aveau obiceiul să-și petreacă weekendurile sau vacanțele departe de casă. Adevărul e că nu le prea păsa de mine, deși mențineau aparența unor părinți iubitori, ceea ce era dezgustător pentru mine, așa cum era peștele pentru Ihti. Nici el nu avea tot timpul din lume, dar se ocupa de mine. Nu din milă și nici din obligație. Avea cui să dea ordine, pe cine să educe și pe cine să umilească.

În timpul școlii, mult timp nu am avut prieteni. Nici eu nu eram prea de treabă și nici colegii mei. Mai ales că majoritatea nu erau nici buni, nici răi cu adevărat, ci undeva pe la mijloc. Erau ipocriți, bârfitori, lași, scorneau minciuni, puneau la cale intrigi. Nu erau nici ca Baban dintr-a zecea, care nu se murdărea cu prostioare dintr-astea ieftine. Dacă nu-i plăcea de tine, venea direct și îți dădea un pumn în nas. Nu făcea deosebire între băieți și fete, mari sau mici, toată lumea nu era decât terenul lui de distracție și tot ce exista în ea îi aparținea. Îi înșfăca pe puștii din primare, îi întorcea cu capul în jos și îi scutura până le cădea totul din buzunare, apoi alegea banii, iar mașinuțele și roboțelii îi strivea sub bocanci. Odată, am ieșit de la lecții, mi-am luat o plăcintă din cantină, am pornit spre casă și, când am dat colțul școlii, m-am ciocnit de el. Baban mi-a smuls plăcinta din mână și și-a îndesat-o pe toată în gură. Molfăia ca o combină sub privirile mele șocate, după care m-a împins plictisit în zăpadă și s-a dus.

Colegii mei erau niște lichele. Pe băieți i-am caftit de când eram mici, de fiecare dată când mă apucau de cosițe, așa că mai târziu nici nu se apropiau de mine să mă tragă de elasticul sutienului, cum făceau cu celelalte. Fetele, în schimb, mă urau pentru rochiile frumoase și parfumurile scumpe pe care mi le aducea

unchiul din străinătate, pe când ele se mânjeau cu pomezi ieftine din piață. Aveam uneori probleme cu profesorii pentru că veneam îmbrăcată așa, dar nu-i băgam în seamă. Atunci era moda cu chematul părinților la școală pentru orice abatere, lecție neînvățată sau obraznicie. Eu veneam cu unchiul, care juca teatru de față cu ei și după aceea, când ne întorceam acasă, făceam mișto împreună de balcoanele directoarei și de curul gras al dirigintei. Alte motive să-mi cheme părinții nu aveau, pentru că învățam și citeam pe rupe de frica lui Ihti. Până să ajungă tema de acasă în fața profului, trecea de câteva ori prin mâinile unchiului și mâncam bătaie pentru orice problemă rezolvată greșit sau vreo compunere scrisă cu lehamite. După ce făceam tema pentru acasă astfel încât să fie de zece, Ihti mă puneă să citesc cărți. Îmi dădea cărți grele, nu cele obișnuite pentru vârsta mea. Nici vorbă să mă prefac că citesc, căci după-aia mă verifica ce am înțeles. Și nu mergea doar să-i povestesc subiectul, trebuia să reflectez la ea. Asta pentru că Ihti nu suferea femeile neîngrijite și inculte. Femeia, în viziunea lui, trebuia să fie în orice împrejurare elegantă, machiată cu gust și deșteaptă; câtă frumusețe avea de la natură nu mai conta atunci.

Dacă vedea că pun un pic de grăsime pe mine, mă ținea la diete și mă fugărea pe stadion. Alergam câteva ture, până îmi ieșea limba de un cot. Apoi, făceam așezări. Mă întindeam pe covor și făceam abdomene. Ihti îmi ținea picioarele și număra. Făceam gimnastică, pentru că, după părerea lui, eram rigidă ca un trunchi de copac. Așa am învățat să fac podul din picioare și șpagatul.

Respect pentru oameni și cărți

Nu aveam voie să mă uit la filmele de doi bani de la televizor și să ascult rahaturile de la radio. Mă exaspera cu Hitchcock și Tsoy. Dacă mă prindea că fac altfel decât îmi spune el, curățam covoarele și frecam podelele până adormeam acolo, pe jos.

Părinților nu le păsa ce fac, ce citesc și ce ascult. Își vedeau de-ale lor. De ce să se ocupe de mine, dacă Ihti locuia alături și îl ducea mai bine capul?

Ihti a lucrat un timp ca șofer de cursă lungă. Când pleca undeva, înțepea chef. Mă uitam la toate filmele siropoase care rula la TV și îl obligam și pe Charlie să o facă. Ascultam pop, dance și alte căcaturi; nu că mi-ar fi plăcut, ci așa, din răutate. După ce mă săturam, îi puneam căști lui Charlie cu sonorul la maximum și îl uitam în fața unui film prost. Leneveam toată ziua și umblam nepieptănată în pijamale prin casă. La școală îmbrăcam blugi și maiouri, exact ce detesta Ihti, în schimb, profii erau mulțumiți că nu mai îmbrac rochiile alea țipătoare. Dar nu-i lăsam nici pe ei să se bucure prea tare. Îmi permiteam să vin cu temele nefăcute și să fiu puțin obraznică. Profii mai treceau cu vederea ieșirile astea ale mele, pentru că de regulă eram cea mai bine pregătită la lecții. Nu exageram nici eu, ca să nu înhaț cumva un doi și să frec podelele o săptămână întreagă după ce se întorcea unchiul. Seara, înainte de culcare, mă postam în fața lui Charlie cu o prăjitură cremoasă și o devoram pe îndelete. Îi spuneam și câte calorii are. Normal că nu le calculam, ziceam și eu un număr mai mare, ca să-i fac în ciudă.

Charlie e păpușa masculină cu păr roșu și ochi verzi pe care mi-a dăruit-o Ihti când aveam vreo șase ani. Îmbrăcată într-un costum verde în carouri și pantofi cu șiret. Totul din stofă de



calitate. Au nemții dracului stil în a îmbrăca până și o păpușă, chiar și pe cea mai hidoasă, ca Charlie. Avea gura rânjită într-un surâs ironic, care mă enerva la culme. Obişnuiam să-i închid ochii și să-i lipesc cu scotch, pentru că eram sigură că din capul lui Charlie mă privesc ochii verzi ai unchiului. Mi-a dăruit-o ca să mă urmărească atunci când dorm sau când e plecat. Charlie a avut multe de îndurat, săracul, dar și el își lua revanșa.

Când eram mai mică, Ihti m-a luat odată cu el când avea de transportat marfă în nu știu ce țară și părinții nu erau acasă. Prin vămi am stat ascunsă într-un divan. Mă apucase panica și nu puteam să respir – nici nu era prea mult aer acolo, ce-i drept. Atunci, în întuneric, au apărut ochii sticloși și verzi, apoi zâmbetul odios al lui Charlie, care s-a apucat să înfigă ace în mine, să-mi strivească degetele unul câte unul sub pantofii lui mișto, să mă dea cu capul de lemnul divanului și, fir cu fir, să-mi smulgă părul, așa cum îi făceam și eu lui. Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte. Charlie nu uita nimic și o făcea cu mai multă clasă decât mine, nemernicul. În schimb, eu îl chinuiam mult mai des decât el pe mine. Și ce dacă o făceam mai prost?

I-am făcut netrebnicii și lui Ihti, foarte rar, pentru că mi-a fost frică de el de când mă știu. Dar n-am făcut-o pe ascuns, ci ca pe cel mai firesc lucru. Într-o duminică dimineața venise un prieten de-ai tatei cu o plasă de peștișori mici. Fusese noaptea la pescuit, a scos cu năvodul o mulțime dintr-ăștia și ne-a adus și nouă. Tata mi-a dat peștii să-i duc la bucătărie, eu, însă, i-am luat și am mers la Ihti, am intrat în casă, fără să-mi pese unde e sau ce face, am intrat în baie și am golit plasa cu peștișori direct pe podea. Erau încă vii și se zbăteau pe teracota albastră. Ihti era,



probabil, în dormitor, se auzea muzică de acolo. M-am întors acasă. Cred că a auzit zgomotele, căci nu am încercat să mă fac neobservată. Eram în curte și mă jucam cu pisica când l-am văzut pe Ihti ieșind afară alb ca moartea. Nu mi-a zis nimic. Și nici după aceea nu a pomenit vreodată de chestiile astea. Mai târziu, mă îngrozeam eu însămi de ceea ce făcusem, dar în momentele alea eram total indiferentă.

Altădată, i-am ferfenițit toate cămășile din garderobă. Așezată pe jos, cu foarfeca în mâini, am acoperit podeaua cu bucățele de pânză. Odată, m-am dus în grădină și am strâns larvele de pe cartofi, după care i le-am împrăștiat pe cearceaf.

Nu știu de ce făceam asta. Știam doar că toată lumea era rea, toți aveau ceva de ascuns, toți musteau de ură, iar eu nu mai puțin decât ei.

Singurul om cu adevărat bun pe care l-am cunoscut vreodată era Aliosha. Mi-a fost coleg dintr-a șaptea, a venit pe la începutul anului școlar. Maică-sa îl luase și fugise de bărbatul său la părinții ei. Cam toți făceau mișto de el, până și fetele pe care nimeni nu le băga în seamă. Nici cu numele nu i-a prea mers, „Aliosha“, în vocabularul nostru de copii răutăcioși, însemna „bleg“, „tocilar“, „mămăligă“. Problema e că numele părea să i se potrivească. Aliosha lua numai zece, era foarte educat și generos, orice lichea copia temele de la el și în semn de mulțumire îi arunca o înjurătură. Data următoare, Aliosha îl salva iar de nota doi, fără nicio ranchiună. Eu îl consideram prost din cauza asta și nu voiam să am treabă cu el. Nu făceam mișto, dar nici nu-l apăram vreodată. Nu-mi amintesc să fi

schimbat cu el mai mult decât niște cuvinte formale pe aproape toată perioada cât am fost colegi.

Ceva s-a întâmplat însă într-a opta, pe la finele anului. Mai rămăsese o lună până la vacanța de vară și practic nimeni nu mai învăța. Chiar și profesorii erau plictisiți și o lăsau mai moale. Unchiul era plecat cu marfă prin China și avea să lipsească cam toată luna. Îmi îmbrăcam blugii și maiourile mele colorate, eram fericită. Într-o pauză, m-am dus în spatele școlii, unde erau niște cauciucuri înfipite pe jumătate în pământ, rămășițe ale fostului teren de joacă, și m-am așezat pe unul dintre ele. Fumam o țigară șterpelită cu o zi înainte și îl examinam minuțios pe Aliosha, care stătea chiar în fața mea, peste alte câteva cauciucuri. Asculta muzică în căști. Mă întrebam dacă e chiar așa relaxat cum pare sau doar se prefăce. Nu înțelegeam cum naiba să fii liniștit când toți fac mișto de tine. Aliosha a simțit că mă uit la el și s-a întors spre mine. Eu fumam în continuare, nu mi-am ferit privirea. Eram curioasă cum o să reacționeze când e studiat vizibil. El mi-a zâmbit fără stânjeneală. I-am zâmbit și eu. Atunci a venit lângă mine și l-am întrebat ce ascultă. Mi-a dat una dintre căști, mi-am stins țigara și toată pauza aia am ascultat împreună piesele lui preferate. Am intrat la oră cu cincisprezece minute întârziere. Era ultima. După ce a sunat, ne-am cărat cu toții acasă.

Tot restul zilei, când beam ceai, când mă uitam pe geam, stăteam întinsă în pat cu ochii în tavan sau pe jos făcând *stretching* rememoram scena din spatele școlii. Fără să vreau, îmi veneau în minte detalii pe care nu le remarcasem înainte: ochii, pe care nu îi știam atât de albaștri, vocea, care de aproape suna foarte

diferit de cea din sala de curs, brațele vizibil antrenate, dar mai ales căldura aia care venea de la el și mă tulbura.

A doua zi dimineața, când am mers la școală, am avut senzația că ceva se schimbase. M-am uitat foarte atentă în jur și am constatat că absolut toate erau la locurile lor și arătau la fel, dar că nu mai erau la fel. Am avut impresia că, peste noapte, când toți dormeau, lumea fusese substituită cu o alta, făcută să arate identic ca o păcăleală, noi nu trebuia să știm nimic.

În timpul lecțiilor, ne uitam pe furiș unul la altul. Aliosha stătea în dreptul meu, peste un rând de bănci. După cursuri, m-a condus acasă și mi-a povestit tot soiul de chestii despre trupele lui preferate.

În zilele următoare, m-am așezat cu el în bancă și am început să ne petrecem împreună toate pauzele. Colegii erau uimiți de apropierea noastră, dar, știindu-mă răutăcioasă și preferând să mă evite încă din clasele mici, nu prea încercau să ne ia peste picior fățiș.

De la unchiul meu știam pe de rost tot rockul rusesc, însă cu Aliosha am descoperit muzica lui Alice Cooper, Pink Floyd, Nirvana. Dar, dincolo de toate acestea, am descoperit la el ceva nebănuit și de neînțeles când m-a vindecat de o eczemă pe tălpi, care mă chinuia de ceva vreme și nu o putusem trata cu niciun medicament. Ieșeam cu el în fiecare zi după lecții. Cum Ihti era plecat, iar cu părinții n-aveam treabă, puteam să merg în voie oriunde, oricând. În timpul uneia dintre ieșirile noastre pe malul lacului, după ce am stat tolăniți în iarbă și am ascultat muzică, nu m-am mai putut ține pe picioare când am vrut să ne întoarcem acasă. Mi-a scos sandalele și s-a uitat la tălpile mele



brăzdate de la un capăt la altul, apoi m-a dus pe puntea de lemn, care se întindea pe lac, la câțiva metri de la mal, și mi-a spălat picioarele în apă, iar rănilor mi s-au vindecat în trei zile.

Voiam să știu totul despre el. Îi ceream mereu să-mi povestească ceva.

Mi-a spus de bunica lui și de năzbâtiile pe care le făcea când era mic și era nesupravegheat. Cum a aprins odată casa și bunicăsa i-a vorbit de Dumnezeu, care stă în ceruri și de acolo vede tot ce face el jos, chiar dacă se ascunde în casă, prin dulapuri, sub păături, El îl vede oriunde.

– Eu obișnuiam să dorm întins pe burtă, dar atunci, gândindu-mă că Dumnezeu vede prin tavan, prin pereți și prin păături, am dedus că mă vede cum stau cu fundul la El când dorm. Era o lipsă de respect din partea mea, dar dacă mă întorceam pe spate ar fi fost o obraznicie de-a dreptul. Așa am început să dorm pe o parte.

Ne-am hlizit tot drumul spre casă de-asta. Mi-a mai povestit cum se juca de-a v-ați ascunselea cu băieții și fetele din cartier.

– Știind că Dumnezeu îi vede pe toți ca în plamă, Îl rugam să mă ajute, amintindu-I că și eu am învățat pentru El să dorm pe o parte. Nu râde, și acum mă mai rog așa uneori, dar numai atunci când vreau foarte mult ceva.

– Și are efect?

– Cert e că la jocul ăla eram cel mai bun din gașcă. M-am mai rugat așa o singură dată, când te-am văzut prima oară la școală. Îmi doream să fim prieteni.

Aliosha obișnuia să țină post. Erau ultimile două săptămâni din Postul Paștelui și am început să postesc și eu cu el. Era *funny*

să mergem în cantina școlii, să dăm la o parte pârjoalele și să mâncăm terciurile alea grețose. Adesea, după lecții, ne duceam pe malul lacului, ne tolăneam în iarbă și îi ceream să-mi recite psalmi. Mă făcea să râd. Îmi citea fragmente din Biblie, ca să-mi arate ce cretini erau cărturarii și cât de fain le închidea gura Iisus.

– Deci El a fost un luptător. Tu de ce nu ripostai când colegii își băteau joc de tine?

– Cred că dacă Iisus nu ar fi trebuit să le deschidă ochii cărturarilor și celorlalți, cu siguranță I-ar fi fost lehamite să se ia de ei.

Nu l-am mai văzut din iulie. A plecat pe neașteptate din țară cu maică-sa. După asta, școala nu mai era plictisitoare, ci nesuferită de-a dreptul.

De atunci, am ținut toate posturile de peste an. Ihti era uluit că mă pun singură pe dietă, și încă una mai severă decât cele impuse de el. Știam că asta e singurul lucru pe care îl mai puteam face împreună cu Aliosha de la distanță. Am învățat pe de rost psalmi și îi recitam când îmi venea să omor pe cineva.

Din toată povestea asta, voiam să înțeleg ce s-a întâmplat cu adevărat. Simt că tot ce am făcut a fost să pipăi pe margini și niciodată nu am ajuns la miez. Și nu știu dacă, amintindu-mi toate astea, repovestindu-mi-le iar și iar, mă apropii de esență sau doar orbecăiesc pe niciunde. Am cutreierat locurile în care am fost, în speranța că o să înțeleg ceva, până la urmă, ce s-a petrecut la ultima noastră întâlnire și, mai ales, ce s-a întâmplat în realitate în restul verii care a urmat.